

Macedònies polítiques

«Hi ha pactes salomònics teixits per la por que poden dissimular esquerdes profundes, però només temporalment. Prou ho saben a Junts; però també a Podem»

"Organització política que té com a objectiu la consecució del poder per tal d'aplicar un programa de govern". És la definició estàndard que els diccionaris fan de què és un partit. Però l'anàlisi de la seva aplicació empírica fa que la primera part de la definició domini clarament sempre sobre l'altra. Sobretot perquè un mal endèmic de la política és com els projectes acaben en segon pla amb promeses ampul·loses que moren després d'una campanya i amb una gestió centrada més en l'intercanvi declaratiu i el partidisme que en arromangar-se perquè les transformacions arribin als menjadors de tots els ciutadans. Un dia a dia probablement menys èpic i menys mediàtic però profundament revolucionari.

Molta lluita pel poder, poc projecte robust. I molta lluita per un poder que no és només extern, sinó intern. Després de l'operació a cor obert al PP, assistim aquests dies a uns altres dos processos que tenen poc a veure ideològicament, encarrilats de forma diferent i amb aspiracions de diferent naturalesa, però amb alguns punts en comú, com ara el xoc de lideratges i els rumbos difusos. Junts i Podem, les dues formacions que governen en coalició amb ERC els uns i amb el PSOE els altres, travessen un moment clau per al nou cicle electoral dels propers 18 mesos. Els primers, acaben de salvar visualment una batalla que podria haver estat devastadora amb el tàndem que formaran Laura Borràs i Jordi Turull. Els segons, continuen la trajectòria caïnita que ha anat minvant la projecció d'un espai complex i que veu com es desfà com un terròs de sucre els pronòstics de l'"efecte Díaz".

L'aposta per la bicefàlia pactada a Junts és intel·ligent. Permet exprémer el potencial de dos perfils que es poden complementar a l'hora de combinar l'experiència de govern i el coneixement orgànic que té Turull del partit amb el carisma i el rol institucional de Borràs. Això no amaga que l'acord s'ha forjat per la por de tots dos -i de bona part del partit- d'assumir el risc d'enfrontar-se i de perdre. Més enllà, però, de la fotografia prometent-se-les felices, el gran repte serà la convivència, la presa de decisions en una cúpula on hi ha diverses lectures del context actual i de l'aposta futura. Les polifonies internes no són necessàriament perjudicials, però sí que provoquen inestabilitat quan es tracta d'apostes oposades sense que hi hagi un projecte sòlid previ treballat i compartit.

Tres carpetes seran la primera prova d'estrès per a la formació que fins ara han comandat Carles Puigdemont i Jordi Sànchez: l'acord per modificar la llei de política lingüística al Parlament, la revisió de la coalició amb ERC a la Generalitat i la continuïtat de l'aliança amb el PSC per governar la Diputació de Barcelona. Tant Borràs com Turull han apuntat la possibilitat de deixar qüestions d'aquest calibre en mans de la militància. Les consultes a les bases són una excel·lent oportunitat per fer més horitzontals els partits, però són una temeritat quan del que es tracta és d'externalitzar la incapacitat per decidir i defensar de forma raonada i consensuada d'aquells que tenen delegada la responsabilitat de fer-ho. Si hi ha projecte, si hi ha programa, si hi ha diagnosi compartida, el debat sempre enriqueix i troba una sortida. Si la base falla, la inestabilitat està assegurada.

Parlar d'inestabilitat a l'espai que s'ubica a l'esquerra del PSOE és, fins i tot, optimista a hores d'ara. Andalusia és el primer examen del projecte que pretén liderar Díaz i, més enllà de les males perspectives electorals, ja acumula una dantesca imatge per una coalició que ha fracassat abans, fins i tot, de començar la campanya. I els mèrits del despropòsit estan més a Madrid que no pas allà on la vicepresidenta comença a jugar-se el seu futur com a candidata. Teòricament, la cosa havia d'anar de plantar cara a un govern del PP aliat amb Vox i no d'un xoc

de marques i egos. Però aquí estan, atrapats en la seva pròpia teranyina quan és evident que ni Díaz pot projectar-se sense Podem ni Podem està en condicions de perdre més lideratges.

La decisió de continuar a la Moncloa amb la falta d'assumpció de responsabilitats polítiques pel *Catalangate* i els entrebancs en l'agenda legislativa si ERC es desmarca de qüestions clau com la llei de memòria i la reforma de la llei mordassa seran una prova d'estrès per a l'espai. Hi ha pactes salomònics teixits per la por que poden dissimular esquerdes profundes, però només acaben funcionant temporalment. Prou ho saben a Junts; però també a Podem. Les macedònies polítiques tant poden ser una aposta guanyadora com terriblement autodestructives.